

Pod ostrym kątem

Do dziwnych paradoksów doprowadzają obecne stosunki walutowe. Wiadomo, że do niedawna jeszcze opłacało się przemieszczać do Rosji czerwonocę, kupić za nie bilet kolejowy np. z Moskwy do Paryża i wyjechać z tym biletem z Warszawy do Paryża. Kosztowało taniej, niż bilet Warszawa — Paryż.

Jeszcze zabawniej wygląda sytuacja na pograniczu amerykańsko-meksykańskim. Miasto amerykańskie El Paso nad Rio Grande połączone jest mostem z miastem meksykańskim Juarez.

W Meksyku dolar amerykański, ma kurs — przynajmniej. — Za 85 centów meksykańskich można otrzymać amerykański dolar. Natomiast w Stanach Zjednoczonych za dolara meksykańskiego płać 85 centów amerykańskich.

Jedakżem brak jest drobnych, to posiadacz dolara meksykańskiego, kupując coś w Juarez za 15 centów, może otrzymać jako resztę dolara amerykańskiego, gdy zaś przejdzie przez most do miasta El Paso może sobie tam kupić śniadanie za 15 centów, zapłacić amerykańskim dolarem i otrzymać jako resztę dolara amerykańskiego. Czyli kupi coś za 15 centów w Juarez, za 15 centów w El Paso i będzie miał tak samo, jak na początku, meksykańskiego dolara.

Rekord taniości kartofli i mięsa i drożyzny cukru

Przyjrzyjmy się cenom kilku artykułów spożywczych. W zestawieniu z cenami innych krajów Polska posiada rekord taniości kartofli i mięsa, a drożyzny cukru.

Chleb żytni jest najtańszy w Danii (21 gr. za 1 kg.), najdroższy w Stanach Zjednoczonych — 1 zł. 16 gr. Polska z ceną 30 gr. zajmuje jedno z najniższych miejsc. Mąka pszenna kosztuje w Danii 32 gr., w Polsce 46 gr., ale we Francji 99 gr. Masło świeże jest najtańsze w Wielkiej Brytanii (3.63 zł.), w Polsce kosztuje 3.89, najdroższe jest we Francji — 7.68 zł. Smalec jest najtańszy w Stanach Zjednoczonych — 1.35 zł., w Polsce kosztuje 2.47, a w Niemczech 3.83.

Polska posiada rekord taniości mięsa wołowego, wieprzowiny i cielęciny. Gdy u nas wołowina kosztuje 1 zł. 50 gr., we Włoszech cena wynosi 3.97, a we Francji 6.48, wieprzowina kosztuje w Polsce 1.40, w Austrii 3.57, we Włoszech 4.35, we Francji

Projekt prawa

O postępowaniu układowym

Ograniczenia praw dłużników — Skrócenie i przyspieszenie postępowania

Komisja Kodyfikacyjna ukończyła prace nad projektem ustawy upadłościowej oraz nad projektem prawa o postępowaniu układowym.

Projekt prawa o postępowaniu układowym został ze zmianami uchwalony przez Kolegium Uchwalające Komisji Kodyfikacyjnej, po zapoznaniu się z opinią o nim sądów, urzędów, organizacji prawnych i gospodarczych.

Dzisiejsza „Gazeta Handlowa” przynosi obszernie streszczenie projektu, z którego podajemy wyjątki:

INSTYTUCJA TRWAŁA

„Przyzłe prawo o postępowaniu układowym jest pomyślane jako instytucja trwała, nie zaś jako ustawa li-tylko kryzysowa; w związku z tem musieliśmy ująć w przepisach ograniczenia, a nie spotykamy w ustawach kryzysowych, prawa dłużnika przy silniejszym zaakcentowaniu praw wierzycieli.

Zgodnie z postulatami kół gospodarczych, projekt idzie po linii skró-

cenia i przyspieszenia postępowania układowego.

ODROCZENIE WYPŁAT

Projekt nowego prawa przewiduje tylko możliwość wszczęcia postępowania układowego i znosi odroczenie wypłat, jako samodzielną instytucję. Odroczenie to teraz można używać, ale w trybie postępowania układowego, przez zawarcie układu zapobiegawczego, przewidującego odroczenie spłaty długów, co m. in. może być objęte warunkami układu. W ten sposób odroczenie wypłat, jako integralna część układu, jest uzależnione od woli wierzycieli, podczas gdy pod rządami prawa z r. 1927, decyzja w tym przedmiocie należy wyłącznie do sądu, a rola wierzycieli sprowadza się tylko do udzielania wyjaśnień.

ZASIĘG USTAWY

Zakres działania przyszłego prawa o postępowaniu układowym ograniczony został wyłącznie do kupców, w rozumieniu Kodeksu Handlowego. Tem samem zasięg tego prawa pokrywać się będzie z zasięgiem ustawy upadłościowej.

Projekt, uchwalony przez podkomisję w pierwszym czytaniu, zasięg ustawy o zapobieganiu upadłości rozciąga również na posiadaczy gospodarstw wiejskich, co stanowiło wyłom w ogólnej zasadzie.

Obecnie postępowanie likwidacyjne-układowe na terenie rolnictwa ma być przedmiotem oddzielnej ustawy, zaś instytucja postępowania układowego, skonstruowana w projekcie Komisji Kodyfikacyjnej, ma być dobrodziejstwem, li-tylko dla kupców przeznaczonem.

BEZ NADWYŻEK AKTYWÓW

Projekt nowej ustawy nie uzależnia wdrożenia postępowania układowego od wykazania się przez dłużnika nadwyżek aktywów nad pasywami, podczas gdy rozp. o zapobieganiu upadłości z r. 1927 wymóg taki przewiduje. Otwarcie postępowania układowego może żądać każdy kupiec, który wskutek wyjątkowych i niezależnych od niego okoliczności zaprzestał płacenia długów, lub przewiduje w najbliższej przyszłości konieczność zaprzestania ich płacenia. Skoro w wyniku postępowania układowego zobowiązania dłużnika mogą ulec redukcji, wymóg nadwyżki aktywów w brzmieniu projektu słusznie został pominięty.

WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

Wszczęcie postępowania układowego jest uzależnione od tego, czy dłużnik przynajmniej od 3 lat prowadzi przedsiębiorstwo, czy prowadzi księgowość według zasad prawidlowej rachunkowości (jeśli jest kupcem nierzestorownym wystarczy prowadzenie ksiąg przejrzystych, z których byłby widoczny stan majątku), tudzież czy od ostatniego układu zapobiegawczego, względnie od zakończenia upadłości minęło lat 5 (w uprzedniej redakcji — 3).

Postępowanie układowe nie może być wdrożone do majątku dłużnika, który nie wykonał uprzednio zawartego układu zapobiegawczego lub upadłościowego.

WIERZYTELNOŚCI NIEOBJĘTE POSTĘPOWANIEM

Postępowaniem układowem nie są objęte następujące wierzytelności: 1) podatki i inne daniny publiczne bieżące i zaległe za ostatni rok, 2) opłaty z tytułu ubezpieczeń społecznych i przymusowego ubezpieczenia ogólnego, 3) należności za pracę, 4) alimenty, dożywocie i raty, 5) należności zabezpieczone zastawem, 6) należności hipoteczne i rejestrowe, z wyjątkiem hipotek sądowych, wpisanych w ostatnim miesiącu przed otwarciem postępowania układowego.

WŁAŚCIWY SĄD

Do przeprowadzenia postępowania układowego właściwy jest Sąd Okręgowy, w którego okręgu znajduje się zakład główny przedsiębiorstwa dłużnika. Sąd Okręgowy orzeka w Wydziale Handlowym, a jeżeli Wydział Handlowy nie jest utworzony — w Wydziale Cywilnym w składzie trzech sędziów. Orzeczenia Sądu zapadają w formie postanowień. Jeżeli przed rozpoznaniem podania o otwarcie postępowania układowego wierzyciel złożył wniosek o ogłoszenie upadłości, sąd winien podanie dłużnika i wniosek wierzyciela łącznie rozpoznać, rozstrzygnąć jednym postanowieniem. Od chwili otwarcia postępowania układowego, do czasu

prawomocnego rozstrzygnięcia co do układu lub umorzenia postępowania nie może być ogłoszona upadłość dłużnika.

PROPOZYCJE UKŁADOWE I DOKUMENTY

Do podania o otwarcie postępowania układowego dłużnik winien dołączyć: 1) propozycje układowe, 2) bilans, 3) wyciąg z rejestru handlowego, 4) wykaz wierzytelności uprzywilejowanych, 5) wykaz udzielonych poręczeń, 6) wykaz tytułów egzekucyjnych. Treść propozycji układowych nie może obejmować nie ponad: 1) odroczenie spłaty długów, 2) rozłożenie spłaty długów na raty, 3) redukcję długów z rozłożeniem na raty, 4) rekompensację zabezpieczającą wykonanie zobowiązań, objętych układem.

Sąd orzeka o otwarciu postępowania układowego, opierając się nie tylko na materiale, przedłożonym przez dłużnika, lecz i na wynikach śledztwa, przeprowadzonego z urzędu lub na wniosek wierzycieli. W szczególności sąd może nakazać dłużnikowi złożenie przysięgi, że ze swego majątku niezego nie zataił i że zgodnie z prawdą wymienił wierzycieli i dłużników; w razie niezłożenia przysięgi sąd może podanie o otwarcie postępowania układowego odrzucić, a gdy otwarcie już nastąpiło, może postępowanie umorzyć. Przewodniczący sądu może zasięgnąć opinii biegłych, celem wyjaśnienia stanu majątkowego dłużnika, jako też opinii Izby Przemysłowo-Handlowej, czy otwarcie postępowania układowego jest wskazane, oraz opinii władz, urzędów, instytucji, zrzeszeń lub stowarzyszeń, co do użyteczności państwowej, gospodarczej lub społecznej przedsiębiorstwa dłużnika. Jeżeli otwarcie postępowania układowego żąda spółka akcyjna, przewodniczący sądu winien zasięgnąć opinii Ministra Przemysłu i Handlu. Gdy w określonym terminie minister nie składa opinii, sprawa otrzymuje dalszy bieg. Przed rozstrzygnięciem podania sąd może zażądać wyjaśnień, a w razie potrzeby zarządzić przeprowadzenie dowodów lub wyznaczyć rozprawę, na którą zwoła dłużnika; udział wierzycieli jest fakultatywny.

NADZORCA SĄDOWY

Z chwilą wydania przez sąd postanowienia o otwarciu postępowania układowego, rozpoczyna się dalsze

stadium postępowania. Do przeprowadzenia postępowania sąd wyznacza sędziego delegowanego, mianując nadzorcę sądowego i wyznacza od razu termin sprawdzania wierzytelności. Nadzorca w zasadzie nie zarządza majątkiem dłużnika, lecz tylko go kontroluje pod ogólnym nadzorem sędziego delegowanego. W razie potrzeby sąd może całkowicie lub częściowo odebrać zarząd dłużnikowi i powierzyć go nadzorcy.

TERMINY

Terminy sprawdzenia wierzytelności winny być wyznaczone w ten sposób, aby sprawdzenie było ukończone w ciągu dwóch miesięcy od daty otwarcia postępowania układowego. Sprawdzenia dokonywa sędzia delegowany, który sporządza listę wierzytelności nieuprzywilejowanych. Po upływie terminów sprawdzenia, na listę mogą być wciągnięte wierzytelności tylko tych wierzycieli, którzy nie zgłosili się na czas z przyczyn od nich niezależnych.

Przed upływem miesiąca od ostatniego terminu sprawdzenia, sędzia delegowany zwołuje zgromadzenie wierzycieli, na którym przedstawia zgłoszone przez dłużnika propozycje układowe. Na pierwszym zgromadzeniu propozycje te mogą ulec modyfikacjom. Po wyczerpaniu dyskusji sędzia zarządza głosowanie z listy obecności. Układ uważa się za przyjęty, jeżeli uzyskał dwa rodzaje większości: 1) większość obecných na zgromadzeniu wierzycieli oraz 2) większość kapitału, wynoszącą w zasadzie 2/3 sprawdzonych wierzytelności, a wyjątkowo 4/5, jeżeli dłużnik pragnie uzyskać zmniejszenie długu o więcej niż 40 proc.

ZATWIERDZENIE UKŁADU

Osnowa układu będzie wciągnięta do protokołu. Układ podlega zatwierdzeniu sądu. Układ obowiązujący wszystkich wierzycieli nieuprzywilejowanych, z wyjątkiem tych, których dłużnik rozmyślnie nie ujawnił i którzy w postępowaniu nie uczestniczyli. Sąd może wyznaczyć kuratora, celem sprawowania pieczy nad sumiennym wypełnieniem układu przez dłużnika. Po dopełnieniu wszystkich zobowiązań układu, sąd na wniosek dłużnika lub kuratora uzna postępowanie za umorzone.

Jeżeli układ nie dochodzi do skutku dla braku przepisanej większości, sąd umarza postępowanie.

W KILKU WERSZACH

OGRA NICZENIA PRZYWOZU W SZWAJCARJI

Dzisiaj wchodzi w życie w Szwajcarii ograniczenia przywozowe. Skontyngentowany zostaje między innymi przywóz nasion jarzyn, drzew i t. d. Jednocześnie podwyższone zostało cło na owoce suszone, oraz ceratę. Poza tem wprowadzony został podatek wewnętrzny w wysokości 2 franków szwajcarskich od 100 kg. na ziemniaki-sadzeniaki, przyczem podatek ten jest pobierany przez Centralę Importu Pasz.

PORASTANIE

I WYSYPYWANIE SIĘ ZBOŻ

G. U. S. komunikuje, że w roku bież. zboże porastało stosunkowo nieznacznie. W odsetkach odpowiedzi korespondentów porastanie zbóż przedstawiało się przeciętnie dla całej Polski następująco: znaczne porastanie — pszenica 11 proc., żyto 16 proc., jęczmień 6 proc., owies 6 proc.; nieznaczne porastanie — pszenica 24 proc., żyto 27 proc., jęczmień 18 proc., owies 18 proc.; o nieporastaniu zbóż donosiło w stosunku do pszenicy 65 proc. odpowiedzi, żyta 57 proc., jęczmienia i owsa 76 proc. Wysypywanie się zbóż było naogół nieznaczne.

POMYŚLNY

ZBIÓR ZIEMNIAKÓW

Główny Urząd Statystyczny na podstawie 4.270 sprawozdań korespondentów rolnych z połowy września r. b. — przypuszczałny zbiór ziemniaków, po uwzględnieniu zmniejszeń wskutek powodzi, wynosił 317.679 tys. q. W stosunku do r. ub. spodziewany jest zatem zbiór ziemniaków o 12 proc. większy. Będzie on również o 4.5 proc. większy od przeciętny za ostatnie 5 lat. Ponieważ w r. ub. zbiory ziemniaków były najniższe w ciągu ostatnich 5 lat, głównie wskutek niskich zbiorów w woj. wileńskim, nowogródzkim, stanisławowskim i tarnopolskim — należy się spodziewać, że w r. b. na zwiększenie zbiorów ogólnych wpłyną prawdopodobnie w dużej mierze normalne zbiory w tych województwach. Znaczne zmniejszenie zbioru ziemniaków, spowodowane powodzią, przewidywane jest w woj. krakowskim — około 25 proc. w stosunku do r. ub.

Na giełdach

GIEŁDA PIENIEŻNA

Waluty: Dolar 5.23.5; frank francuski 34.85; frank szwajcarski 172.20; funt szterling 25.90; marka niemiecka 195.75; szyling austriacki 99; korona czeska 21.75.

Monety: Dolar złoty 8.91; rubel złoty 4.58.25.

Dewizy: Berlin 212.90; Belgia 123.55; Gdansk 172.75; Holandia 358.75; Kopenhaga 115.60; Londyn 25.87; Nowy Jork (kabel) 5.25.87; Paryż 34.89; Praga 22.09; Szwajcaria 172.67; Sztokholm 133.45; Włochy 44.35.

Papiery procentowe: 3 proc. Poł. Budowlana 47.50; 4 proc. Poł. Dolarowa 53.40; 6 proc. Poł. Dolarowa 74; 8 proc. Poł. Dillonowa 85.50; 7 proc. Poł. Stabilizacyjna 77; 7 pr. Poł. Dolarowa Warszawskie 65.75; 7 proc. Poł. Śląska 68.25; 4.5 proc. Listy Zast. Ziemskie 55.25; 7 proc. Listy Zast. Ziem. Dolarowe 50.25; 5 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy konwersyjne z 1933 r. 71.50; 6 proc. Obligacje m. Warszawy VIII i IX em. 61.

Akcie: Bank Polski 94.25; Lipop 10.15; Starachowice 13; Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 28.50; Ostrowiec 21; Modrzejów 3.70; Habermusch 34.25.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Warszawa, 5. 10. — Giełda zbożowa francuska Warszawa za 100 kg.: żyto I standard 700 gl. 17.00—17.50; II stand. 687 gl. 16.50—17.00; pszenica jara czerwona szklista 775 gl. 20.50—21.50; pszenica jednolita 742 gl. 19.50—20.50; pszenica zbierana 731 gl. 18.50—19.50; owies I stand. niezadecyzowany 497 gl. 17.50—18.50; owies II standard, lekko zadecyzowany 468 gl. 16.50—17.50; jęczmień przemysłowy 649 gl. 17.00—17.50; III stand. 438 gl. 16.00—16.50; jęczmień przemysłowy 678/673 gl. 18.50—20.00; 620,5 gl. 16.50—17.00; jęczmień browarny 689 gl. 21.50—23.00; groch polny z workiem 28.00—30.00; groch Wiktorja z workiem 47—52; wyka 24—25; peluska 22—23; rzepak i rzepak zimowy 42—44; rzepak i rzepak letni 38—40; łubin niebieski 7.50—8.00; łubin złoty 9.00—10.00; konieczna czerwona surowa 125—140; konieczna czerwona bez kan. o czystości 97 proc. 145—160; konieczna biała surowa o czystości 97 proc. 100—125; konieczna biała surowa 75—95; mak niebieski z workiem 46—50; mąka pszenna gat. I B 34—36; I C 32—34; I D 30—32; I E 28—30; gat. II B 26—28; II D 25—26; II F 24—25; II G 23—24; gat. III A 22—23; mąka żytnia I 95 proc. 25—26; mąka 0-65 proc. 24—25; II gat. 19—20; mąka żytnia razowa 19—20; mąka żytnia posieciła 15.50—16.50; otreby pszenne gr. stand. 11.50—12.00; pszen. średnie 11.00—11.50; otreby pszenne mialkie 11.00—11.50; żytnie 10.00—10.50; kucyki lniane 17.50—18.00; rzepakowe 14.00—14.50; kucyki słonecznikowe 42.44 proc. 18.50—19.00; śruta sojowa 22.00—22.50; siemię lniane 42—43. Ogólny obrót 2.886 tonn w tem żyta 1.633 tonn. Uspokojenie słabsze.

Znaczna obniżka taryf poczty lotniczej

Ministerstwo Poczty i Telegrafów, dążąc do jaknajwiększej popularyzacji poczty lotniczej, z dniem 1-ym października b. r. obniżyło wydatnie opłaty za lotnicze przesyłki pocztowe. W obrocie krajowym i z W. M. Gdańskiem opłaty te obecnie wynoszą (cyfry w nawiasach podają opłaty dawne): za kartkę pocztową — 20 gr. (30 gr.), za list do 20 gramów — 35 gr. (45 gr.).

W obrocie zagranicznym: do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier: za kartkę pocztową — 45 gr. (45 gr.), za list do 20 gramów — 70 gr. (80 gr.); do innych krajów europejskich (z wyjątkiem ZSRR):

za kartkę pocztową — 50 gr. (60 gr.), za list do 20 gramów — 80 gr. (90 do 100 gr.).

Poczta lotnicza przyjmowana jest do przewożenia przez wszystkie urzędy pocztowe na terytorjum całej Rzeczypospolitej Polskiej, dzięki czemu nadsławać ją można nawet w miejscowościach i do miejscowości, które nie posiadają komunikacji powietrznej.

W tych wypadkach poczta lotnicza przewożona jest koleją i samolotem.

W miastach, które posiadają komunikację powietrzną, umieszczone są specjalne skrzynki poczty lotniczej.

W łódzkim przemyśle włókienniczym Stan zatrudnienia. — Fuzja związków

Na podstawie danych, uzyskanych w Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim, stan zatrudnienia w firmach, do Związku tego należących, w okresie od 17 do 23 września r. b. przedstawiał się na następująco: w 23 firmach wielkiego przemysłu bawełnianego zatrudnionych było 42.300 robotników, co w porównaniu z poprzednim okresem stanowi wzrost zatrudnienia o 200 osób; w wielkim przemyśle wełnianym w 13 czynnych fabrykach zatrudnionych było 11.100 robotników, a więc tyle samo, co w poprzednim okresie.

Z dniem 1 stycznia 1935 r. nastąpi zupełna likwidacja na terenie Łodzi Krajowego Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim. W ten sposób najpoważniejsze firmy włókiennicze, które dotychczas były repre-

zentowane przez dwa związki, od 1 stycznia należeć będą do jednej organizacji. Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim oparty będzie na poszczególnych sekcjach, wchodzących w jego skład, jak np. na sekcji przedsiębiorstwa bawełnianego, tkactwa bawełnianego, przedziałnictwa wełnianego i t. d. Wybory do zarządu będą się odbywały sekcyjnie, t. zn., że każda sekcja delegować będzie do zarządu swoich przedstawicieli, przyczem ilość głosów ustalana będzie na podstawie zgóry ułożonego klucza. Wiadomośc o fuzji wywołała w łódzkim sferach przemysłowych i handlowych duże wrażenie.

Podróżuj samolotem